

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN BEZ ROZPORU KE DNI 19. 5. 2021**Daň z příjmů****583/19.05.21 Odpisy nehmotného majetku u poplatníků vedoucí jednoduché účetnictví**

Předkládá: RNDr. Petr Beránek daňový poradce, č. osv. 803

Popis problému:

Novelou 609/2020 Sb. byl ze zákona o daních z příjmů odstraněno speciální ošetření odpisů nehmotného majetku (§ 32a) a u majetku pořízeného po účinnosti novely zákona budou základ daně snižovat účetní odpisy nehmotného majetku (namísto daňových odpisů, jak tomu je u majetku pořízeného před touto novelou).

Změna nebyla iniciována předkladatelem zákona, nebyla zdůvodněna v žádné důvodové zprávě, ani ve zveřejněné diskuzi v parlamentu, tudíž se nelze odkazovat na úmysly zákonodárce, čeho chce danou změnou dosáhnout.

Poplatníci účtující v soustavě jednoduchého účetnictví neuplatňují účetní odpisy a výdaj na pořízení znemožňuje uplatnit § 25 odst. 1 písm. a): „Za výdaje (náklady) vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely nelze uznat zejména výdaje (náklady) na pořízení hmotného majetku²⁰⁾ a nehmotného majetku²⁰⁾, s výjimkou uvedenou v § 24 odst. 2, ...“. Vzhledem k tomu by při striktním výkladu nemohli uplatnit vstupní cenu nehmotného majetku na snížení základu daně žádným způsobem (na rozdíl od fyzických osob, které nevedou účetnictví, kterým toto umožňuje § 24 odst. 2 písm. zn) zákona o daních z příjmů).

Dá se předpokládat, že cílem novely nebylo znevýhodnit subjekty účtující v soustavě jednoduchého účetnictví a že vzniklá situace je pouze nedopatřením předkladatele pozměňovacího návrhu.

Přitom z důvodové zprávy zákona číslo 170/2017 Sb. K bodu 65 vyplývá:

„Komplexní revize zákona o daních z příjmů v souvislosti s vedením jednoduchého účetnictví by představovala rozsáhlou úpravu, proto bude provedena v rámci připravovaného nového zákona o dani z příjmů nebo v nejbližší novele stávajícího zákona. Při aplikaci jednotlivých ustanovení zákona o daních z příjmů však v zásadě platí, že na poplatníka, který vede jednoduché účetnictví, dopadají ta ustanovení zákona o daních z příjmů, která aplikuje poplatník, který nevede účetnictví...“

Vzhledem k tomu, že novela s komplexní revizí zatím realizována nebyla, dá se předpokládat, že i stávající změny jsou do zákona implementovány v duchu, že je potřeba následně je komplexní novelou přizpůsobit pro stanovování základu daně z jednoduchého účetnictví.

Návrh řešení:

S odkazem na bod 65 důvodové zprávy zákona č. 170/2017 aplikovat od roku 2021 na poplatníky vedoucí jednoduché účetnictví § 24 odst. 2 písm. zn) zákona o daních z příjmů a při pořízení nehmotného majetku (který splňuje ostatní podmínky pro daňovou uznatelnost) uplatnit výdaj na jeho pořízení jako položku snižující základ daně (daňově uznatelný výdaj) v okamžiku zaplacení.

Stanovisko GŘ:

Souhlas se závěrem předkladatele.

“Odůvodnění k pozměňovacímu návrhu přijatému na půdě Poslanecké sněmovny k vypuštění ustanovení § 32a ZDP:

Navrhuje se zrušení povinnosti poplatníka daně z příjmů vedoucího účetnictví daňově odpisovat nehmotný majetek, která je v současné době zakotvena v § 32a ZDP a na něj navazujících ustanovení zákona o daních z příjmů. Podle dosavadní právní úpravy je tento poplatník povinen odpisovat nehmotný majetek pro účely daní z příjmů, pokud se jedná o majetek, který splňuje podmínky stanovené pro nehmotný majetek v § 32a odst. 1 zákona o daních z příjmů. Nově bude možné výdaje související s pořízením nehmotného majetku, který byl doposud poplatník povinen daňově odpisovat, uplatnit jako výdaje v souladu s právními předpisy upravujícími účetnictví.

Důvodem návrhu nové úpravy je zjednodušení administrativy související se stanovením základu daně. Odpisování nehmotného majetku se z hlediska daně z příjmů několikrát měnilo. V současné době poplatníci daně z příjmů fyzických osob, kteří nevedou účetnictví, uplatní výdaje spojené s pořízením nehmotného majetku do výdajů daňových při jeho zaplacení v souladu s § 24 odst. 2 písm. zn) zákona o daních z příjmů, zatímco fyzické a právnické osoby vedoucí účetnictví stanovují jak účetní, tak daňové odpisy. Proto se navrhuje sjednotit způsob účetního a daňového odpisování a i pro účely stanovení základu daně z příjmů použít účetní odpisy.“